

[Lawaetz]

lovforslag, for vi ved på forhånd, at forligspartierne har sagt god for det, så vidt jeg har forstået. Jeg sætter selvfølgelig spørgsmålstegn ved – det må forligspartierne selv svare på – om de kan stå bag det hele, og om de er mægtig glade for det. F. eks. kan jeg ikke forstå, at forhøjelsen af dagpengene og den nye regel om dagpenge er med i forligsordningen. Men det er i hvert fald en interessant blanding.

Hovedindholdet, det, der betyder mest, er rendyrket, god, socialdemokratisk, traditionel politik. Jeg tænker her naturligvis på, at man ser det som sin vigtigste opgave at sikre de arbejdsløse størst mulig understøttelse. Derfor foreslår man automatisk dyrtidsregulering af understøttelsen. Men man går et skridt videre for at være sikker: yderligere vil man en gang om året regulere dagpengene i forhold til fortjenesten på arbejdsmarkedet, sagt på en anden måde: de arbejdsløse skal naturligvis have del i produktivitetsstigning og lønglidning. Ja, hvorfor ikke.

Efter en vis økonomisk opbremsning på det seneste åbner man igen op for stigningerne, så dagpengene garanteret følger med. Og vi må ikke glemme, at pristallet i øjeblikket er foran lønstigningerne. Nu vil man være sikker på, at i hvert fald understøttelsen følger med prisstigningerne. Man sikrer med andre ord de arbejdsløse mere i realløn, end man sikrer dem, der er i arbejde, dem er man lige ved at glemme.

Efterløn og sygedagpenge følger naturligvis med, og det er ikke småpenge, vi taler om, når der i dag er 50.000–60.000 på efterløn. Ingen spørger, om vi har råd til det. Det synes man altid at betragte som en selvfølge.

Måske kunne man opfatte min kritik som udtryk for fjendskab over for de arbejdsløse. Det er helt forkert. En venlig politik over for de arbejdsløse går ud på at give dem arbejde i stedet for større understøttelse, og det er fremskridtspartiets politik. Selvfølgelig skal de mennesker, der uden skyld bliver arbejdsløse, have en rimelig understøttelse, i hvert fald i 3 måneder eller sådan noget, så de kan få tid til at søge en plads, men derefter bør den naturligvis trappes ned. Det bør, som fru Grethe Fenger Møller også var inde på, være en fordel at bestille noget, ligegyldigt hvordan vi lovgiver. Med en understøttelse i dag på maksimalt 40 kr. 35 øre i timen er der ikke noget at sige til, at folk ikke har lyst til

at søge den første den bedste stilling. Det medfører transportudgifter osv.

Der tales om, at arbejdsformidlingen skal arbejde mere smidigt. Hvad står der i lovforslaget? Der har man i nogle vage vendinger sagt, at arbejdsløse ikke nødvendigvis skal arbejde inde for deres eget fagområde, men der står dog for en sikkerheds skyld, at der skal findes »passende arbejde«. Man kan så spørge, hvad der er »passende arbejde«. Det vil sige, der på det punkt i og for sig ikke er noget nyt. Man går ikke i dybden med hensyn til, om folk reelt er til rådighed for arbejdsmarkedet. Ingen forandringer. Intet forslag til et system, der kan sortere de arbejdsløse fra de mange, der er glade for, at det hullede arbejdsformidlingssystem ikke finder dem. Det står der ikke noget om i lovforslaget. Der er kun nogle vage vendinger. Det vil sige, at husmødre og andre, der hellere vil være fri, og som synes, de har det godt, fortsat kan få den fulde understøttelse.

Det er vel nok socialdemokratisk politik, og det er vel også partipolitisk klogt, for stemmer fra et par hundrede tusinde arbejdsløse, som vi åbenbart skal leve videre med i lang tid fremover, er også værd at tage med. Det er måske lidt trist fra et partipolitisk standpunkt, men jeg kan ikke se det på anden måde.

Ingen stramning af kontrollen, fortsat stempling hver 14. dag, som alle ved giver mulighed for masser af småsnyderi, sort arbejde osv. Hvorfor skal arbejdsløse egentlig ikke møde noget oftere til kontrol, så man havde en lille smule føling med det, ja, teoretisk kunne de møde hver eneste dag. De får jo dog 90 pct. af deres løn for at bruge det kvarter eller den halve time, eller hvor meget der skal til, for at man kunne kontrollere det.

Nytænkningen i lovforslaget er naturligvis interessant. Den går stort set ud på, at nu skal de arbejdsløse også have en, skal vi sige lov- eller regelbestemt ferie, som skal betales af samfundet. Det betyder ganske enkelt, at de arbejdsløse kan sige: vi har ferie med fuld økonomisk dækning, og vi er fri for arbejdsformidlingen i op til 4 uger. I virksomhederne har vi normalt højst 3 ugers samlet ferie om sommeren, men her skal de arbejdsløse have en fordel, det er klart. De kan f. eks. meddele, at hvis der skulle blive arbejde, så er de ikke disponible i juli måned. Da er de på ferie. Hvis man tror, det virker fremmen-